قوانین عکاسی

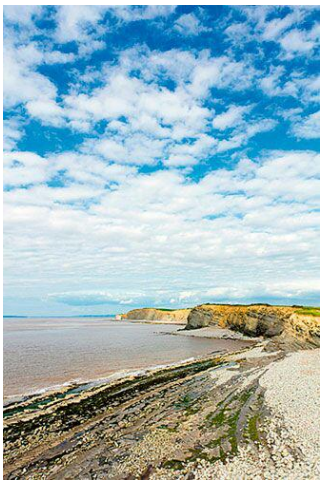
یکی از اولین قوانین عکاسی این است که سوژه باید واضح و شارپ باشد. اغلب دوربین های مدرن عکاسی چندین راه برای گرفتن عکس های شارپ پیشنهاد می کنند. در این مقاله قصد داریم تا به مهمترین تکنیک های فوکوس دوربین ها نگاهی بیندازیم و بهترین تنظیمات برای استفاده ی آن ها را بررسی کنیم. همچنین به چگونگی انتخاب نقطه فوکوس خودکار (AF point) و استفاده از حالت های فوکوس نگاهی خواهیم انداخت.

فوکوس دستی

اگرچه تقریبا همه ی دوربین های عکاسی جدید می توانند به صورت خودکار فوکوس کنند (دوربین های Leica M۹، Leica M۹-P و Leica Monochrom استثنا هستند) اما آنها اغلب امکان فوکوس دستی را نیز به شما می دهند. فوکوس دستی قطعا برای عکاسی ماکرو یک انتخاب خوب است چون اغلب دوربین ها برای قفل شدن روی سوژه های بسیار نزدیک مشکل دارند. لنز وقتی دکمه شاتر فشرده می شود دچار این مشکل شده و دائم فوکوس عقب و جلو می شود. در این حالت تغییر حالت دوربین به فوکوس دستی و انجام کار به دست خودتان می تواند کمتر خسته کننده باشد. به علاوه تکنولوژی نمایشگر زنده (Live View: نمایش منظره از نمایشگر دوربین به جای نمایاب، حین عکاسی) فوکوس دستی را بسیار آسان کرده است زیرا معمولا این امکان وجود دارد که عکس را بزرگنمایی کنید تا نقطه مورد نظرتان را بهتر ببینید و سپس فوکوس را روی آن تنظیم کنید تا به طور کامل شارپ شود.

فوکوس تک عکسSingle shot autofocus

فوکوس تک عکس معمولا با single autofocus یا به طور خلاصه single AF معرفی می شود. این تنظیم دوربین را در حالتی قرار می دهد که وقتی دکمه شاتر تا نیمه فشرده می شود روی سوژه فوکوس شده و این فوکوس ثابت مانده تا عکس گرفته شود و دکمه شاتر رها گردد. اگر شما به فوکوس مجدد نیاز داشته باشید لازم است تا انگشت خود را از روی دکمه شاتر رها کنید و دوباره فشار دهید تا فوکوس مجدد انجام شود. حالت فوکوس تک عکس (single AF) برای سوژه های ثابت مانند منظره ها و اشیای بی جان مناسب است.

فوکوس متوالی – Continuous autofocus

وقتی این حالت از فوکوس را انتخاب می کنید، دوربین تا وقتی که دکمه شاتر تا نیمه فشرده است به فوکوس کردن خود ادامه می دهد. این ویژگی باعث می شود این حالت از فوکوس انتخاب مناسبی برای عکاسی از سوژه های متحرک باشد چرا که دوربین فاصله فوکوس را متناسب با جا به جایی سوژه تنظیم می کند. دوربین های حرفه ای مانند DYCanon EOS و Nikon D۷۰۰۰ قابلیتی دارند که به شما امکان می دهد نقطه ی فوکوس خودکار درون فریم عکس را مشخص کنید که دوربین سوژه را در آن نقطه دنبال و مرتبا فوکوس کند. برخی از دوربین ها حتی به شما اجازه می دهند که مشخص کنید دوربین با چه سرعتی باید به تغییرات سوژه واکنش نشان دهد تا از خارج شدن سوژه از فوکوس حین تغییرات سریع جلوگیری شود. حین استفاده از فوکوس متوالی معمولا پیشنهاد می شود که نقطه شروع فوکوس (AF point) را به صورت دستی تنظیم کنید تا دوربین بداند که سوژه ی هدف چیست تا بتواند آنرا دنبال کند. اگر شما به عکاسی ورزشی یا عکاسی از حرکات سریع علاقه دارید مطمئن شوید که گزینه عکاسی متوالی را در دوربین خود انتخاب کرده اید.

انتخاب نقطه فوکوس – AF point

حین عکاسی با فوکوس اتوماتیک یکی از نقاط فوکوس فعال باید روی سوژه باشد تا به صورت واضح درون عکس ثبت شود. به طور کلی، دو راه برای انتخاب نقطه فوکوس درون دوربین وجود دارد. راحت ترین راه این است که به دوربین اجازه دهید به جای شما تصمیم بگیرد و از انتخاب خودکار نقطه فوکوس استفاده کنید. در بسیاری از موقعیت ها دوربین، خود این کار را به خوبی انجام می دهد و برای موقعیت هایی که وقت زیادی برای عکاسی ندارید مناسب است. اگر چه، در اکثر مواقع دوربین شما سعی بر فوکوس کردن روی نزدیک ترین سوژه به مرکز فریم را دارد و برای فوکوس کردن روی سوژه های کوچکتر یا با جزئیات ریز خوب عمل نمی کند. به این دلایل بهتر است اغلب خودتان درباره نقطه فوکوس تصمیم بگیرید و آن را تنظیم کنید.

۵-انتخاب دستی نقطه فوکوس

تنظیم دستی نقطه فوکوس به شما بیشترین حد کنترل بر روی جایی که دوربین فوکوس خواهد کرد را می دهد. این قابلیت برای عکاسی منظره، اشیا بی جان و پرتره (وقتی که شما زمان کافی برای انجام تنظیمات لازم را داشته باشید) مناسب است. برای انجام این تنظیم، دکمه انتخاب نقطه فوکوس (AF point selection) را بزنید و حین نگاه کردن درون نمایاب از کلید های جهت نما استفاده کنید تا نقطه مورد نظرتان انتخاب شود. وقتی شما به نقطه ی فوکوسی رسیدید که روی سوژه ی شما قرار دارد می توانید فوکوس کرده و عکس بگیرید.

تشخیص چهره

این قابلیت فوکوس معروف نوعی از انتخاب نقطه فوکوس اتوماتیک است که در بسیاری از دوربین های فشرده (compact) و حتی برخی دوربین های DSLR در حالت پخش زنده (Live View) وجود دارد. این ویژگی با تشخیص چهره درون عکس و قرار دادن اولویت فوکوس بر روی آن کار می کند. حالت های بهبود یافته در اینگونه دوربین ها وجود دارد از جمله تشخیص لبخند (Smile Shutter) که به محض تشخیص لبخند سوژه عکس را ثبت

می کند. (این حالت با هر لبخندی کار نمی کند ولی می تواند بسیار کارا باشد.) برخی دوربین ها نیز می توانند تنظیم شوند که یک چهره خاص را در میان جمعیت تشخیص دهد و روی آن فوکوس کند. این قابلیت می تواند در هنگام عکاسی از جشن تولد وقتی فرزندتان در بین دیگر بچه ها قرار دارد، یا رویداد های دیگر وقتی سوژه ی شما با دیگران احاطه شده است، بسیار مفید باشد. وقتی حالت تشخصی چهره فعال باشد اطراف چهره ها یک کادر ظاهر می شود تا شما از اینکه آنها شناسایی شده اند با خبر شوید. تا نیمه فشردن کلید شاتر باعث می شود تا چهره های شناسایی شده فوکوس شوند و دوربین آماده گرفتن عکس شود. همان طور که تصور کرده اید، تشخیص چهره برای مهمانی ها و گردهمایی های اجتماعی وقتی شما میخواهید تصویر تعداد زیادی از مردم را بگیرید بسیار مفید خواهد بود

تکنیک فوکوس و ترکیب بندی مجدد

اگرچه اکثر دوربین های دیجیتال مجموعه ای از نقاط فوکوس را به شما پیشنهاد می کنند که می توانید نقطه ای را که روی سوژه ی شما می نشیند انتخاب کنید، گاهی اوقات ممکن است نقطه ی دقیقی که نیاز داشته باشید وجود نداشته باشد. در این مواقع تکنیک «فوکوس

و ترکیب بندی مجدد» کاملا مفید است. این تکنیک می تواند سریع تر از انتخاب نقطه فوکوس باشد حتی اگر نقطه ی فوکوسی روی سوژه موجود باشد. تصور کنید برای مثال نقطه فوکوس مرکزی انتخاب شده اما سوژه شما در گوشه ای از تصویر قرار گرفته باشد. تنها لازم است که دوربین را جا به جا کنید تا نقطه فوکوس روی سوژه قرار بگیرد و سپس کلید شاتر را تا نیمه فشار دهید بنابراین دوربین روی سوژه فوکوس می کند. حالا، همین طور که کلید شاتر تا نیمه فشرده نگه داشته اید تا فوکوس ثابت بماند، دوربین را جابجا کنید تا سوژه در همان مکانی که می خواهید قرار بگیرد، ترکیب بندی مناسبی پیدا کند و سپس کلید شاتر را تا انتها فشار دهید تا عکس ثبت شود. وقتی از این تکنیک استفاده می کنید این نکته کلیدی است که دوربین روی حالت فوکوس تک عکس (single AF) قرار داشته باشد. اگر دوربین روی حالت فوکوس متوالی قرار داشته باشد، دوربین هنگام جابجا کردن آن دوباره فوکوس انجام می دهد و فوکوس از روی سوژه مورد نظرتان جابجا می شود.

فوکوس با دکمه پشتی

راه معمول برای فوکوس کردن فشار دادن دکمه شاتر تا نیمه است ولی تعدادی از دوربین ها یک دکمه برای فوکوس کردن دارند که می توانید این دکمه را بدون ریسک گرفته شده عکس به صورت ناخواسته فشار دهید. این تکنیک به خصوص هنگام استفاده از سوژه های متحرک مفید است که شما می توانید این دکمه را بدون قفل شدن تنظیمات نوردهی فشار

دهید و فوکوس کنید و سوژه را دنبال کنید تا جایی که میخواهید از سوژه عکس بگیرید و کلید شاتر را فشار دهید. این تکنیک به شما کمک می کند تا سوژه را شارپ ببینید و عکس را وقتی بگیرید که ترکیب بندی و نور مناسب باشد.

همچنین اگر چیزی به درون کادر آمد، به طور مثال آمدن بازیکن دیگر هنگام عکسبرداری ورزشی، شما بتوانید فوکوس کردن را با برداشتن انگشتتان از روی دکمه مربوطه متوقف کنید اما به عکس گرفتن ادامه دهید. فوکوس با دکمه پشتی همچنین برای عکاسی از سوژه هایی مثل گل یا گیاه که کمی با نسیم جابجا می شوند مناسب است. اگر دکمه شاتر، فوکوس خودکار را کنترل نکند، هر بار که دکمه شاتر فشرده می شود، دوربین برای فوکوس کردن وقت را هدر نخواهد داد و فقط صبر می کنید تا سوژه در محل مورد نظرتان قرار بگیرد و آنگاه عکس می گیرید.

انباشتن فوکوس – Focus Stacking

این یک تکنیک دیجیتالی است که به وسیله آن چنیدن عکس گرفته شده با فوکوس های متفاوت، درون یک عکس ادغام می شوند که این عکس از پیش زمینه تا پس زمینه واضح و شارپ خواهد بود. اگر چه ممکن است این تکنیک در عکاسی منظره استفاده شود ولی کاربرد اصلی آن در عکاسی ماکرو می باشد زیرا که عمق میدان وقتی سوژه به لنز نزدیک می شود بسیار کم است. در حالی که دوربین به طور ثابت روی سه پایه قرار دارد، اولین عکس را با فوکوس بر روی جلوترین قسمت صحنه بگیرید. سپس بدون جابجایی دوربین مرحله به مرحله کمی فوکوس را به درون صحنه جابجا کنید و دوباره عکس بگیرید. این کار را تا فوکوس شدن دورترین بخش از صحنه ادامه دهید. حالا تمام عکس ها می توانند در یک عکس تماما واضح ادغام شوند. این کار به طور دستی با هر نرم افزار ویرایش تصویر که از لایه ها پشتیبانی می کند می تواند انجام شود. Photoshop Element به طور مثال خوب است. در عین حال این کار به صورت خودکار با استفاده از نرم افزار هایی مثل Combine

ZM، که به صورت مجانی برای دانلود و استفاده وجود دارد یا ابزار Photo Merge از نرم افزار Photoshop قابل انجام است.

آیا شما باید هنگام عکاسی از فوکوس خودکار استفاده کنید یا فوکوس دستی؟ واقعیت این است که هر بار ممکن است یکی از آنها بر دیگری مزیت (برتری) داشته باشد.

قبل از اینکه فوکوس خودکار توسعه پیدا کند، تنها راه برای شارپ کردن یک سوژه، فوکوس دستی بود. مهم نبود شما از چه چیزی عکس می گیرید، یک منظره بی حرکت یا یک ماشین به سرعت در حال حرکت، فوکوس به صورت دستی انجام می شد.

امروزه ما حق انتخاب داریم، می توانیم به صورت خودکار فوکوس کنیم یا به صورت دستی. اگرچه هنوز هم امکان شارپ کردن اغلب سوژه ها هنگام فوکوس دستی وجود دارد، فوکوس خودکار معمولا زندگی را بسیار ساده تر کرده و راحت تر سوژه را شارپ می کند.

این حال، مواردی وجود دارند که در آنها حالت فوکوس دستی بهترین انتخاب است. همچنین مواقعی وجود دارد که روی هم رفته بهتر است از فوکوس دستی اجتناب شود. بیایید نگاهی بیاندازیم.

عکاسی عمومی

سرعت و دقت اکثر سیستم های AF (فوکوس خودکار – Auto Focus)، فوکوس خودکار را برای اغلب عکاسی های اشیای بی جان به بهترین گزینه تبدیل می کند. اما در مواقعی که فوکوس خودکار عملکرد خوبی نداشت یا دچار خطا شد، می توان از فوکوس دستی به عنوان یک پشتیبان استفاده کرد. ادامه این مطلب را بخوانید تا اطلاعات بیشتری در این مورد به دست آورید.

نمای زنده Live view

اگر شما در حال عکاسی با یک SLR بر روی یک سه پایه و ترکیب بندی تصویر بر روی صفحه نمایش اصلی در حالت نمای زنده (live view) هستید، اغلب بهتر است به جای فوکوس خودکار از فوکوس دستی استفاده کنید. این امر تا حدودی به این دلیل است که بسیاری از SLR ها از یک سیستم فوکوس خودکار (AF) تشخیص کنتراست آهسته استفاده می کنند، اما همچنین به این دلیل است که حالت نمای زنده به شما اجازه می دهد روی مهم ترین قسمت صفحه بزرگنمایی کنید و بتوانید مطمئن شوید فوکوس دقیقا در محل درست است.

اگر در حال فوکوس دستی با یک SLR هستید، ما به شما توصیه می کنیم که هر زمان ممکن بود از حالت نمای زنده استفاده کنید، چراکه یک نما با جزئیات خیلی بیشتر از سوژه را نسبت به یک ویزور اپتیکال به شما می دهد.

عکاسی ماکرو

اگر سوژه بسیار نزدیک باشد، بسیاری از دوربین ها برای فوکوس لنز به تقلا می افتند. این می تواند منجر به جستجو شود، وقتی که لنز نقطه فوکوس را در تلاش برای قفل کردن به جلو و عقب تغییر می دهد، یا فوکوس را از دست می دهد وقتی که لنز بر روی نقطه اشتباهی فوکوس شده باشد. در نتیجه فوکوس دستی گزینه خوبی برای سوژه های ماکرو است.

نمایش با بزرگنمایی که دوربین های کامپکت در فوکوس دستی ارائه می دهند و همچنین نمای زنده DSLR ها ، بسیار مفید هستند چون عمق میدان در فواصل فوکوس کوتاه بسیار محدود می شود، بنابراین کاملا حیاتی است که فوکوس دقیق را به دست آوریم.

عکاسی منظره

اگرچه دوربین هایی با ده ها نقطه فوکوس خودکار وجود دارند، اغلب در جایی که به آن نیاز دارید یکی هم وجود ندارد. در برخی موارد استفاده از تکنیک «فوکوس و ترکیب بندی مجدد» منطقی است، اما اگر شما در حال عکاسی منظره هستید، فوکوس دستی گزینه خوبی است.

اگر نور به سرعت در حال تغییر است ممکن است لازم باشد که سریع عمل کنید، اما شما معمولا در عکاسی منظره وقت لازم را دارید (مثل عکاسی ورزشی در عجله نیستید) و اغلب ایده خوبی است که کمی آهسته تر عمل کنید و به دنبال ترکیب بندی و نقطه فوکوس مناسب باشید.

فوکوس دستی عملکرد شما را آهسته می کند، اما مهمتر از آن این است که شما را قادر می سازد تا فوکوس را دقیقا در فاصله درست قرار دهید تا عمق میدانی که می خواهید را به دست آورید.

چه موقع از فوکوس دستی استفاده کنیم

نور و کنتراست کم

سیستم های فوکوس خودکار برای کار کردن به کمی نور و کنتراست نیاز دارند، بنابراین در شرایط کم نور و/یا کنتراست کم ممکن است درست عمل نکنند. همچنین این شرایط ممکن است باعث شود که فوکوس دستی نیز کمی چالش برانگیز شود، اما اگر شما یک دوربین سیستم کامپکت دارید یا در حال عکاسی با یک SLR در حالت نمای زنده (Live view) هستید، صفحه نمایش یا منظره یاب الکترونیکی اغلب به اندازه کافی می تواند کیفیت تصویر را بهبود بخشد که به شما اجازه دهد سوژه را شارپ به دست آورید.

اجسام بین دوربین و سوژه

اگر دوربین شما دید واضحی از سوژه دارد، نور مناسب است و کمی کنتراست وجود دارد، سیستم فوکوس خودکار معمولا نتیجه مطلوب را تحویل می دهد و شما یک تصویر شارپ به دست خواهید آورد. علاوه بر این، دوربین معمولا سوژه شارپ را سریع تر از فوکوس دستی ای که انجام می دهید، به شما میدهد

با این حال، اگر اجسامی بین دوربین و سوژه قرار دارند، شاید شما در حال عکاسی از میان برگ های در حال حرکت باشید، که در این صورت سیستم فوکوس خودکار هیچ راهی برای دانستن اینکه کدام یک از آنها هدف مورد نظر شماست ندارد و احتمال دارد که بر روی نزدیک ترین شیء فوکوس کند.

ساده ترین راه برای حل این مشکل، فوکوس دستی بر روی سوژه است. اگر این کار را انجام دهید، مهم نیست چه اجسامی در پیش زمینه باشند، آنها می توانند درست از میان مرکز لنز عبور کنند، دوربین فوکوس را تنظیم نخواهد کرد.

چه موقع از فوکوس دستی استفاده کنیم

عکاسی ورزشی و اکشن

اگرچه این امکان وجود دارد که هنگامی که در حال فوکوس دستی هستید، سوژه های در حال حرکت را شارپ به دست آورید، معمولا به مراتب بهتر است که از سیستم AF دوربین ها استفاده کنید – به خصوص با سوژه هایی که غیر قابل پیش بینی حرکت می کنند.

به جای استفاده از حالت AF تنها، مُد AF متوالی (Continuous AF) بهترین انتخاب برای عکاسی از سوژه های در حال حرکت است، چون دوربین به طور پیوسته فوکوس لنز را همانطور که سوژه زیر نقطه AF فعال به سمت دوربین حرکت می کند یا از آن دور می شود، تنظیم خواهد کرد.

گفتنی است، وقتی یک سوژه در حال حرکت در یک جهت قابل پیش بینی است، از قبل فوکوس کردن لنز (به صورت دستی) بر روی یک نقطه خاص و منتظر ماندن برای رسیدن سوژه به آن نقطه (و سپس گرفتن عکس)، می تواند مفید باشد. مزیت این روش این است که از هرگونه تاخیر ایجاد شده توسط سیستم AF جلوگیری می کند و به شما اجازه می دهد تا قبل از اینکه سوژه به محل برسد، ترکیب بندی تصویر را انجام دهید.

گر شما از فوکوس متوالی استفاده نکنید، تنها یک پنجره کوتاه وجود خواهد داشت که در طی آن سوژه واضح و شارپ است، بنابراین حتی اگر شما در حال عکسبرداری در حالت عکاسی متوالی (continuous drive mode) باشید، تنها چند عکس خواهید گرفت، پس تصاویر کمتری برای مرتب سازی و پردازش خواهید داشت.

فیلم برداری

اگرچه بسیاری از تولیدکنندگان دوربین ها دارند برای بهبود فوکوس خودکار در طول ضبط ویدئویی سخت تلاش می کنند، اغلب فیلمبرداران حرفه ای تنها از حالت فوکوس دستی استفاده می کنند. دلایل اصلی این کار اجتناب از جستجو برای نقطه فوکوس یا خطاهای فوکوس است.

بسیاری از آنها هم می خواهند سرعت انتقال فوکوس را تعیین کنند و مطمئن شوند که تغییرات به طور یکنواخت و متعادل ایجاد می شوند. در حالی که با چرخاندن یک حلقه فوکوس دستی با دست می توان به این هدف دست یافت، دستگاه های کشش فوکوسی وجود دارند که می توانند برای چرخش یکنواخت یک حلقه از یک نقطه خاص به نقطه دیگر مورد استفاده قرار گیرند.

@AkasBartar